

آبونه شرائطی

ممالک عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، اقی
آیلنی (۳۵) غروشدور .

ممالک اجنبیه ده سنه لکی (۱۷)، اقی
آیلنی (۹) فرانقور .

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائرة مخصوصه

اضطارات

آبونه بدلی پشتور .

§

مملکه موافق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ایدله یں یازیلر احاده
اولونماز .

الکتاب

۱۳۳۰

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی ، سیاسی هنر تعلق مجموعه اسلامیه در .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

صاحب و مدیر مسئول : ع . اشرف اربیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

عدد ۲۶۱

۹ شوال ۱۳۳۱

پنجشنبه

۲۹ اغستوس ۱۳۲۹

جلد ۱۱

اضطارات

رساله من آل مدیغی کو - تزلک شرطیله
یتون یازیلر هر هانکی رغزت طرفدن
انتباس و اونو بیلیر .

§

مکتوبلرک ، امضالرک ر ضح و اوقوناقلی
ارلدی و آبونه صره نومروسی محتوی
بولونمسی لازندر .

§

ممالک اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک
آدرس لرینک فرانسزجه ده یارلمسی رجا
اولنور .

§

پاره کوئدرلدیکی زمان نه یه راز اولدیغیک
واضعا بیلدیرلمسی رجا اولنور .

جعفر بکک یابدقلمی تلافی ایدرده سیاستی بر محور مستقیمه ارجاع ایدر .
هزاران نکته می باید بغیر از حسن و زیبا کی

س . م . توفیق

هندستان : بومبای

آناطولی سیار مخبر مخصوص صمد زده :

کرماستی قضایی

قرهجه بکدن کرماستی به درت ساعتدر . مع مافیه عربیه ایله اوچ
ساعتده کیدیلیر . یول عارضه سز ، دوز اولدینی ایچون معهود - آنادولی
اوتوموبیلی دییه جکم - یایی و ماقاصلی عربله انسانک باغرا قلمی
اولقدر خردو خاش ایتیز . طبیعی یول راحتلی قیشین مستنادر ، حتی
اوزمان پوسته بیله بار کیرلر واسطه سیله اجرا اولنور .

یوللرده تصادف اولنان اراضی دن باشلوجهلری ، بلکه قسم اعظمی
چفتلکات هایون ، خزینه اوقافه عائد بالقی چفتلکی ایله ، غالب پاشانک
جسیم چفتلکلریدر .

کرماستی قضایی بروسه یه (۱۲) ، باندیرمه یه ، (۸) ، صوغیرلق ناحیه سنه
(۵) ساعت مسافده اولوب آنجق قره سییه مربوط (بلاط) ناحیه سی
قره سی یه (۱۸) ساعت مسافده اولدینی حالده کرماستی به (۱۲) ساعتدر .
بلاط ناحیه سیله اطرانوس چایندن کلن صولر (جاماندار) قره سنده
برلشهرک کرماستی نک اورتیه سندن کچوب (آبولیوند) کولنه آتار .
کولکده دکنر ایله اتصالی واردر .

مقدما نافع نظارتنک رؤف بکه ویروب بالاخره نزع ایتدیکی
(سیرسفائن شرکتی) امتیازی بورالرده جاری ایدی . اگر مذکور
شرکت قوه دن فعله چیقمش اولسه ایدی کرماستی دن حرکت ایدن بر
واپور مرمره دکنزنده صولوغی آله جق ایدی . نه چاره که برچوق امیدلر
اویاندیران مذکور شرکتدن هیچ برشی چیقمدی .

مخبروات :

کرماستی نک طوپراغی غایت منبت ، محصولدار ، قوتلیدر . اورو
جهتلرنده قیش محصولی بیچلکدنصرکه یاز محصولی یته دیریلور . آریه
بیچیلوب یرینه مصرا کیدیلکی کبی . الحاصل درلو درلو میوه لر ، وسبزه لر
بک مبذولدر . یاغ وینیری مشهوردر ؛ حزیران آینه ، یعنی یاغک
بول اولدینی موسمه استانبولده ۱۸ ، ۲۰ غروشه ساتیلان یاغلر
بوراده (۱۲) غروشه آلنه بیلیور . بونی بیلن یاغ طوپلا بیجیلری آقین
آقین کرماستی بازارینه قوشارلر .

معارف :

کمور معدنی . — کرماستی قصبه سنه (۵) ساعت مسافده (کولک

برشی دکلدرد ، استقلاللری غائب ایدن ملنلرله مزارلر ایچنده کی اولور بیننده بر
فرق یوقدر . . ایشته بوجمله طوغریدن طوغری به انکیزلرک سیاست مستعمرانه لری
علیه بنده بولندیغندن ، مذکور غزته نک هندستانه کیرماسی ایچون پوسته خانه لرده ،
ساحلارده تشبثات فوق العاده اختیار اولمشدر . نسخه سی بر یرده بولنورسه ،
بر کیمسه نک النده طوتیلرسه ، او یر ، اوکدم محو اولور بیتیر . منفالرده ، محبسلر ،
زنجیر آلتنده ایکمکه محکوم اولور .

انکاتره نک ، هندستانده کی انکیزلرک بو مظالمی سطحی کوزله هندستانده
کزنلر کوره مزلر . اوساده دلر ، کوته ینلر ، یالکنر هندستانک تمیز و منتظم
سوقاقلری ، بولوارلری کوروبده انکیز اداره سنه آلدانیرلر .

بومبای والیسی Lord vellingdon برقاچ آئی اول — یازک ابتداسنده —
بورایه مواصاتی عقینده صیفیه لره کیتمشدر . اصولاً بومبایده کی عناصر طرفندن
بیان خوش آمدی ضمننده نطقلر — که آکا آدرس دیورلر — اوقونور
ومذکور نطقی محتوی اولان کوموش و آلتون قوطو بر هیئت واسطه سیله والی به
تقدیم ایدیلیر .

بو هفته ظرفنده بومبای مسلمانلری طرفندن بر هیئت انتخاب ایدیلوب ، مذکور
نطق قرآتیه تقدیمی ایچون بومبایدن پونه یه — که یوز یکریمی بش میل اوزاقده
واقع بر یردر ، قصبه در — کیدلدی . بو هیئت اون کیشیدن مرکب ایدی .
والینک صیفیه سنه وقت معینده قبول اولدیلر . نطق (مولوی رفیع الدین احمد)
طرفندن اوقونوب ، (قاسم علی جیراج بهائی) طرفندن ده والی اولان لورده تقدیم
اولمشدر . والی مشارالیه بو ائاده — ادرنه نک عثمانیلره کچمی مناسبتیه —
مسلمانلرک حسیاته واقف اولدینی جهته پک مفصل بر جواب اعطاسنه مجبور اولورق ،
طولایسیله عثمانیلرک لهنده ده هر ناصیه اداره کلام ایتمشدر .

بومبای والیسنک نطقی تمامیه عثمانیلرک لهنده در . کندی دولتیله بزم دولنک
آره سنده کی مناسباتک ایسکندن وایلروده ده ازیاده کسب قوت ایده جکندن باخشدرد .
هند مسلمانلری ، عثمانیلره صیفیتلری ائاسنده یاردم ایتدکلرندن بیان
ممنونیت ایدوب ، کندی دینداشلرینه اولان صداقتلری تحسین ایدیور . عین
زمانده حکومت عثمانیه نک بو محاربه ائاسنده ده ازیاده تجربه ودرسلر آلدیغندن
وبو درسلر سایه سنده قوتلی و متین بر حکومت تشکیل اتمکه موفق اوله جقلمی امید
ایتدیکنی سولیک صورتیه مسلمانلری تطیب ایدیور .

نطق مذکورک نه کی بر سائقله سولیندیکی ، طبیعی ادرنه نک استردادی
اوزرینه ، بو صروده ، آشکار و معلومدر .

Luen of East — شرق قرائیه سی — معناسی حائر اولان بومبای
والیسنک نطقنده بزه تعلق ایدن جمله لرک هربری معانی عیدیه و سیاسیه بی جامعدرد . هر
برکله سی بزم ایچون بر دستور العمل واس الحركات مقامنده در . ایلروده نه یولده
طاورائق لازمکه جکشی عثمانیلره بر لسان ادبله اشارت و بیان ایدیور . بومبای
والیسی بو آنه قدر هر نه اجراءت یاپدیه ، هپ مسلمانلرک لهنده ایدی . مسلمانلرک
آمالی ترویج اتمکه صرک درجه میالدر . حتی اسلام محییدردیه ، مسلمانلر آره سنده
شهرتشار بیله اولمشدر .

فقط تأسف ایدرم که بومبای باش شهیندر سابق ، پونه یه قدر اوفاجق بر
زحمی اختیار ایتامک ایچون والی مشارالیه وداع اتمکسزین بومبایدن انفکاک
ایتدی کیتدی . بومبای والیسنه بر تلغراف کشیده اتمکله — کوروشه میه جکشی
بیان ایدرک — اکتفا ایلدی . بو حرکت کندی دولت وملت ایچون ضرردن
بشقه بر معنایی تضمن ایتیز .

جعفر بک افندی کی ذوات بوندن صوکره خارجه دکل داخلده استخدام
اولمایدرد . ذاتاً دولترک سیاستی و قتیه چیغرنندن — سوء تدبیر و اجتهادیه —
چیقاران رفعت پاشانک تعیین ایتدیکی شهیندر و سفرالر بوندن ده ائی بر
حرکتده بولنه مازلر .

مامول ایدرم که ، خلیل خالد بک افندی حضرتلری بومبایه مواصلمندن صوکره

داوغدی) قریه‌سند غایت مبدول وبرکتلی کور معدنی اولوب خرسیتیا- نلردن غاوریل و آندون نام وطنداشلر! مذکور معدنك رخصتی آملشر، بالاخره بر انکلز قومپانیاسنه امتیازی دور و فراغ ایتشلر. حال حاضرده بروسه انکلز قونسولوسنك دلائلیله ایشلدیلور.

پترول غازی. — قصبه‌یه بر بحق مسافده غایت کوزل و صاف پترول غازی بولنوب ایشیق اوغلی اسماعیل، ساعتی کاظم افندیلر ایله چاقیر اوغلی حسن، قونیلی حسین آغالر مشترکاً رخصتی آملشدر. بومعدن جیوه ایله قاریشیق برحالده بولنیور. آیروجه جیوه‌نك رخصتی آلمغه چالیشورلردی. اجنبی قومپانیالار طرفندن بومعدنك فصل بر معدن اولدیغنی آکلامق ایچون معدن سمسارلری، کیمیا کرلر کلوب دورییور. البته برکون املرینه نائل اوله‌جقلر. معدن صاحب‌لرندن ایشیق اوغلی اسماعیل افندیله کوروشدم. دیدم‌که:

— بومعدنی کندیکز می ایشله‌جکسکز، یوقسه امتیازی آخر برکیسه‌یه می فراغ ایده‌جکسکز؟

— لاقیردینك طوغریجه‌سی، معلومکزدرکه بومعدنی ایشلتمکه بالطبع بزم و سع و طاقتز یوقدر. امتیازی صامق ایستیورز. مقدما اسلاملردن اپی مراجعت ایدنلر بولندی ایسه‌ده نتیجه‌ده هیچ برشی چیقمیدی.

— کیملره امتیازی ویرمک ایستیورسکز؟

— اسلاملردن غیریسنه!.. چونکه بزم مسلمانلر ایش آدملری، کار اهل کیمسلر دکلدردر. دیدی، قودی، صافی لاقیردی ایله ایش کورمکی سورلر. ارباب مراجعتدن بعضیلری متشبث، ایش اهل آدملر ایسه‌ده بوکچلرک قوه مالیه‌سی معدنی ایشلتمکه کافی کدی‌کندن؛ دیگر برقسم اصحاب یسار و سرمایه‌نك شرکتلر تشکیله بش، اون، یوز مسلمانك بر آریه برلشوب بزلره مراجعت ایتمه‌مسندن ناشی امتیازی اسلاملردن غیریسنه ویرمکه مجبوریت حس ایتدک.

— دیمک‌که اسلاملره امتیازی صاتمبورسکز.

— اوت صاتمپاجنر. صاتمغه قرار ویردک.

— کلک، عنادکزدن واز کچیک‌ده امتیازی ترجیحاً مسلمانلره صاتیکز. اونلرده بر آرز باره یوزی کورسونلر. معدن نه‌در؟ غاز نه‌در؟ باره نه‌در؟ یشامق نه‌در؟ اوکره‌نسولر. ممالکتمزده تک بر غاز معدنك ایشلته‌مه‌مسندن اجنبی مملکتلرینه ملیونلرجه لیرالرمز آقوب کیدیور. حالبوکه آناتولیمزک، بومقدس اسلام یوردینك معدنلری ایشلته‌جک اولورسه بیکلرجه فقیر، پریشان بزلرک ترفیه حالنه، برچوق کیمسلرک زنکین اولمسنه و بویوزدن دولتک استفاده‌سندن باشقه، مسلمانلری‌ده دیگر عناصر مثلاً یشاتمغه سبب اوله‌جکسکز. اساساً معدنك بولندی محاک کرماستی دره‌سنه یقین بولونمی، ارکج مذکور دره‌نك سیرسنا‌نه کشاده بولندیلمسی الزم و ضروری اولدیغندن بومعدندن پک چوق استفاده ایدیله‌جکدر.

— مسلمانلردن، یاخود مسلمان شرکتلرندن الی معدن ایشلتمکه یاقیشیر فعال عضولر بولده امتیازی صاتالم. امین اول‌که دیگرلرینه اون غروشه ویررسه‌ک هم دینزه، هم ملتزه بش غروشه ویره‌جکز. هانیا اوله بر آدم؟ هانیا اوله بر شرکت؟ هانیا اوله بر دویغو؟ بن برشی دیهمدم. جواب ویره‌یلن وارسه بیورسون سولسون.

جامع، مدرس،

کرماستی‌ده (۱۲) جامع، درت، بش مسجد واردر. باشلوجه‌لری لالا شاهین پاشا، شیخ مفتی، زفریک، حمزه بک جامع‌لیدر. بوجوامع شریفه ایچروسند روم ایلی، بلغارستان فاتحلرندن مجاهد اعظم لالا شاهین پاشانك قصبه‌نك غایت کوزل، فرحناک بر موقننده انشا کرده‌سی اولان جامعک حال حاضری حقنده بر آرز معلومات ویرمک ایسته‌یورم. واقعا کرماستی مسلمان قارداشلرم بنم‌بویازیلرمدن ممنون قالایه‌جقلردر. فقط دینلرینه بودرجه لاقید قالان برخلقک ممنونیتی دوشونمهی بن کندی نفسجه کناه تلقی ایدیورم. مسلمانلری اعلا وظیفه‌سیله مکلف اولان مسلمانلرک کلی‌ده معبدلری کورملی، نه آغلانه‌جق حال! ای مسلمان آغالر، قدری بیلنمه‌ین نعمت الدن کیدر. برکون کایر، ناقوس صلیب سزی اویاندیرر، فقط اوزمان هلال اسلام‌ده بولوطلره کومولش اولور.

جامع معبدلکدن چیقمش، برویرانه اولمش، پنجره‌لرک چارچیولری دوکولمش، قیرلش، جامدن ایسه اثر یوق. ایچنده تک بر قندیل موجود دکل. اورتیه آصیلان غایت اسکی ورنکی سیم سیاه بر غاز لامبه‌سی وارکه شیشه‌سی یوق. یره سربلن کلیملر لیمه لیمه اولمش، طوز طوپراق ایچنده. صیوالر دوکولمش، کره‌میدلر بوزولمش، دیوارلر بیقلمش...

ای قوجه شاهین، مزاردن قالق‌ده، قیدسز احفادکی کور. حالبوکه جامعک وقفی‌ده غایت زنکین. برچوق اراضی واملایکی وار. هان کرماستی‌نک یاریسی بوجامعک وقفی‌در. اوله ایکن رمضان شریفده بر قندیل سیله یاقیلمایورمش. جمعه، بایرام نمازندن غیری هیچ بروقت نماز قلنم‌یورمش. یولسزلق بوقدر آب آشکاره بر حاله کلش‌ده ینه سس چیقاران، متولیسنه: «یا هو! وقفه نه باقاییورسک؟ کناه دکلی؟» دین یوق. هایدی کرماستی اهالیسی دیمبور، دیه‌میور، یا اوقاف نظارتینک مؤسسات اسلامیه‌ی تدقیق ایدن سیار بر مفاشی، یاخود بوکچی ایشلره اوغراشیر بر مأمور مخصوصی یوقی؟ لالا شاهین وقفی متولیس بروسه‌ده (کلاهی زاده‌لر) ایمش. وجه تسمیه‌ی تحقیقه وقم اولمادی. اکر بوشقه عاجزی کلاهی زاده‌لرک ید بی‌انصافنه واصل اولورسه بوتون مسلمانلر نامنه تأسفمی تبلیغ ایتسون.

جامعشریفک اتصالی‌نده خراب بر مدرسه‌سی‌ده وار. مدرسه‌ده هیچ بر طلبه موجود اولم‌دینی کچی، مدرس افندی‌ده هر آی بردفمه کلوب مدرسه‌ی زیارت ایدیورمش.

جامع شریفک صاغ طرفنده مغفورك تربه‌سی بولونیور. مرحوم جدیمی زیارت ایده‌رک روحنه بر فاتحه او قودم و باشی اوچنده آغلادم.

— اوت افندم، نهایت غارصون ده کیدوب نه ایچون بکله دیکمی سوبلیدی، فقط «محاسبه جی به کتسون، نه یاپارسه یاپسونلر» دیمش. حیرتده قالدیم، نه یاپیم اوکا کیدورم، فلانه کیت دیور. بوکا کلیورم، اوکا کیت دیور. جالبوکه بو کیجه یوله چیجه حقدق.

شیمیدی شوخاله قارشى نه دیملی؟ الهک عنایتله بر مملکتیز دشمن الندن استرداد اولونیور؛ یارین صلیبدن تظہیر ایدلش جامع شریفده نماز قیلنه جق، جناب حقه شکر ایدیله جک، قوماندان مرکز ولایتدن خطیب ایسته یور، مأمورین کرامت ایسه کیفلرینی ترک ایدوب ده برینی کوندرمه نك چاره سنه باقی یورلر، اوزرلرینه مال بیله ایتورلر. بو حاللری کوزکله کورده صوکر ا تأسف ایتمه، مایوس اولما. سوباسه ک دشمن کوله جک، قلندده صافلاسه کدرد بویوبه جک. الله جمله مزه انصاف وصلاح ویرسون، دیلمده کچلم.

فرداسی کون مدافعه ملیه نك ترتیب ایتدیکی ترن مخصوص استانبولدن بشیوره یاقین زوار کتیدی. جمعه دن صکره سلطان سلیمده مولدر وتوندی؛ نطقلر سوبلیدی؛ دعالر ایدیلدی؛ تصویرى اوزون سورمه ییدی، زمانیه کچمه ییدی پک لطیف، پک مستش اولان وهند، روسیه، مصر، تونس کبی دنیانك مختلف قطعه لرینه منسوب مسلمانلر ک حاضر بولوندی بواجتماع دینیک، بومجلس روحانیک تبلرله بخش ایتدیکی حظی اکلاتیردم. یالکز خلاصه اوله رق شونی سوبایه ک اغلامادق عسکر، اغلامادق انسان قالدی. مصرلی عبدالعزیز چاوشی حضرت تارندن صوکر ا عبدالرشید افندی نطق مؤثرینی اوکونک خاطره سنی تأیید ایچون خلاصه شورایه قید ایدورم. عبدالعزیز چاوشی سوزینی بترک اوزره ایکن، عبد الرشید افندی کر، به چیقدی. عالم اسلام ک شو ایکی بویوک سیاسی سلطان سلیم کرسی احتماشمنده ایکی قطب جهان قدرمه بات صاچوردی. بوتون افریقا اسلاملرینی تمیل ایدم جک قدر روحه مالک اولان عبدالعزیز چاوشی حضرت تلی عربجه، غایت بلیغ وفضیح نطقنی بتر بترمز آسیا مسلمانلرینک مثل ذی اشتهاری عبدالرشید افندی حضرت تلی سوز به باشلادی: «سلام علیکم ای اخوان مسلمین! بیک درلو فلا کتدن صوکره بزه بو کونلری نصیب ایدن جناب رب ذوالجلاله حمدو ثنا اولسون. روح شفیع هیچ بر زمان امتنک اوزرندن آریلیان حضرت پیغمبر ذیشانده صلات و سلام اولسون. اهل صلیب اردولری طرفندن چیکنه ن اسلامک بو مقدس معبد معظمی بر هفته مقدم کلیسا یالقی ایچون حاضر لانیوردی. دیوارلرنده نور افشان اولان شو آیات بیناتی قازیمق، یرینه پتلی طاقق ایچون هر شی احضار اولمشیدی. وحدت الهیه یی ترتیل ایدن دیلر قوباریلش، کفر و ظلمت صاچان اسانلر طنین انداز اولمه باشلامشدی.

بز الله قارشى نه قدر عاصی اولمشرکه فلا کتلك، عقابلرک اک بویوکيله، اک شدیدیله مصاب اولدق. مملکتلر مرکز کتدی، یوردلر مز پریشان اولدی، عرضلر مز، قادینلر مزک ناموسلری دشمن ایاقلری آلتنده چیکنه ندی، اک نهایت جامعلر مزده کلیسایه قلب ایدیلدی. مصیبت نامنه، فلاکت نامنه نه وارسه هپسنى کوردک، برعصرلق مظالمی بر آیدم چکدک.

بزی بو حاللره کتیرن نه ایدی؛ هانکی یدتھار بر آن ایچنده اسلامی بویله خاک ایلله یکسان ایتدی؟

ای مسلمانلر، بویده قهاری نه یرلرده آرایکز، نه کوللرده؛ نه دکلرلرده آرایکز، نه فضالرده. بویده قهار، سزک نفسکز ایدی. بزی پریشان ایدن ینه بز ایدک. بزه بایرام کشدی؛ اسلام اوزرنده ک استبداد، اسارت قالمشیدی؛ فقط بز قیمتی تقدیر ایتدک. آره مزده فتنه لر چیقاردق، بر بر مزه دوشدک. بوتون ملت یکدیگرینه قارشى سلاح چاودی. مختلف قوملردن باشقه عینی عرقه منسوب مسلمانلر بیله بر برینک دشمن جانی کسایدی. نهایت آزارنده کی رابطه قویدی، شیرازه بوزولدی، قوجه کتاب مبین پریشان اولدی؛ پارچه پارچه اطرافه طاغیادی.

ملتنک روح وحدتی اوچش، اجزای متفسخه حالنده اوتیه بری به دوکولش، حدودلر بوش قالمش، بین اختلاله اوغرامش، حاصلی امتنک بوتون موازنه لری صار. صیلمش، شرقدن، غربدن علامات قیامت ظهوره باشلادی بیه مملت کندی بویلایه مامش، نهایت بر طرافه هولناک ایلله ارضک بو جزئنده قیامت قوبمش.

ذاتاً بواسلام دیارنده هر شی آغلایور و سزی آغلایور. نزه به باقه کز بر لوحه کریان. هانکی طاشی قالدیرسه کز آلتندن کوز یاشلری چیقیور. بیچاره صاحبسز مملکت! باقهلم ده نه قدر زمان بو حالر دوام ایدم جک؟.. هر طرفده مسلمانلق سوزده قالمش. آغلرینه باقارسه کز هر کس مسلمانلق ادعاسنده. اسملرینی صورارسه کز هپ احمد، محمد. فقط یابدقلری ایشلره کلنجه هیچ برینک مسلمانلقه علاقه سی یوق. ای کرماسقی نك قیدسز مسلمانلری! اگر جامعه احتیاجکز یوق ایسه؛ بومبارک، مقدس محلی دوسته، دشمنه قارشى بو حالده بولوندر. مقدن ایسه؛ باری بیقیکزده اوطاشلرله احتیاجی اولانلر کندیلرینه بر معبد یاپسونلر. ای غافل خاق! طوبراقلر کزه، معبدلر کزه صاحب اولک! زیرا صاحبسز ملکه چوق صاحب چیقار. بر یره صاحب اواق ایچون طاپو سندی کاک دکدر. الله، ملکنی صالح قوللرینه، یعنی چالیشقان، محافظه یه مقتدر، صاحب صلاحیت و لیاقت کیمسه لره تخصیص ایتشد: «ان الارض یرتها عبادی الصالحون.»

جامعلر کزی، اللهک اولرینی ویران ایدرسه کز، امین اولوکز که الله ده سزک خانه لکزی معمور ایتز. «ان تنصروا الله ينصركم». روم ایلندن عبرت آلیکز. او متروک، او خراب جامعلر شیمدی چاک صدالریله ایکلر یور، یالیزلرله بویانیور. سزک معبدلر کز ایسه باقوشلره، اورومجکلره مأوی اولمش. بو حال قارشوسنده یا اوتانوب یرلره کیریکز؛ یا خود اولر کزدن جاملری، کلیملری سوکوب، داملر کزدن کرمیدلری چیقاروب سوپورکه الکزده او معبد مقدسی احیا و اعمار ایدیکز، طوزدن طوبراقدن قورتاریکز.

زیرا بت پرستلرک بیله عبادتخانه لری بو حالده دکدر. بو حاله دوستلر آغلار، دشمنلر کولر. دوستلر کز، آغلایمک؛ دشمنلر کزی کولدورمیک!..

عمر فؤاد

کرماسقی:

اورنه مکتوبلری:

۴

نجشنبه ایشامی ایدی، الاتورقه اون ایکی یچق صولرنده بولوندیغمز اوتل قوریدورنده صاریقلی بر خوجه افندی کیدوب کلیوردی. آره صره غارصونی کوریور، بر شیلر سوبله یور، ینه کزینیوردی. یارم ساعت قدر دوام ایدن بو حال مراقزی موجب اولدی. نهایت عبدالرشید افندی صوردی:

— خوجه افندی، بو وقت نیچون بوراده دولاشیورسکز؟

المرینی اوغوشدیر هرق: — افندم، دیدی، اشغال ایدیلن دیمتوقه ده یارین جمعه نمازینی قیلدیرمق ایچون بر خطیب ایسته مشلر؛ مفتی افندی بنده کزک کتمه می مناسب کوردی. خراجراک ویرلسی ایچون محاسبه جی بکه کوندرمشدی، کتدم، فقط محاسبه جی مکتوبی بک امضاسی اوله دن ویره میورمش. مکتوبی بکده شوراده کی اوطه ده اوطوریور. فقط غارصونه تنیه ایتمش، کیمسه آزارسه یوقدر دی، دیمش.

— بر ساعت اول معارف مدیریله برابر کادیلر، اوطه یه کیدیلر، برده لری ایندیردیلر. اوراده درلر.